

Stappenplan financiële opvoeding

Met financiële opvoeding
kun je beginnen als je kind
een jaar of zes is

Wil jij jouw kind een goede financiële opvoeding meegeven? Met dit stappenplan begeleid jij je kind stap voor stap hoe het goed met geld leert omgaan. Een goede financiële opvoeding voorkomt dat je kind later in zijn volwassen leven financiële problemen ontwikkelt.

Stap 1 Begin vroeg met zakgeld

De financiële opvoeding begint al op de basisschool. Vanaf een jaar of 6 kun je prima starten met zakgeld. Hierdoor leert je kind spelenderwijs wat geld is, wat er mee gekocht kan worden en daarmee ook de waarde van muntstukken en briefgeld. Maak afspraken wat er van het zakgeld gekocht mag worden. Zo rond 10 jaar kun je je kind voorbereiden op digitaal geld. Dat begint met een eigen bankpas waarmee gepind kan worden. Rond deze leeftijd zijn kinderen ook gevoelig voor online aankopen van bijvoorbeeld computergames. Heeft je kind een eigen mobiel? Pas dan op met betaalde apps. Kinderen zijn slim en voor je het weet, heb je een dikke factuur te pakken.

Stap 2 Geef je kind kleedgeld

De brugklas is een mooi moment om te starten met kleedgeld. Kleedgeld is iets dat door veel kinderen wordt afgehouden. Ze krijgen liever veel en van alles (onbegrenst) dan dat ze zelf minder kunnen kopen. Kleedgeld is net als zakgeld leergeld. Het bevordert de verantwoordelijkheid over eigen geld, keuzes maken en sparen. Maak daarom het onderwerp kleedgeld met je kind bespreekbaar. Hierdoor leren ze vooruit te kijken en te plannen voor duurdere aankopen.

Stap 3 Geef niet toe aan extra verzoeken om geld, of om een voorschot op het kleedgeld

Kinderen vergelijken met elkaar. Hoe vaak ik al niet te horen heb gekregen dat “zij” meer kleedgeld krijgt dan ik. Laat je hier niet door overrulen. Iedere thuissituatie is anders dus blijf bij je standpunt. Geef hier niet aan toe. Nee is nee, en op is op. Ga ook niet in op een voorschot op het kleedgeld. Je geeft hier het signaal mee af dat lenen, een schuld of achteraf betalen prima is. Liever dus niet doen. Leg ook uit waarom je dit niet goedkeurt. Moeilijk, maar hier heeft het kind later veel profijt van.

Overigens zal rond het 14/15e jaar geld een nog grotere rol gaan spelen. Uitgaven worden steeds belangrijker. Als jouw kind geen extra geld krijgt, zal het nadenken en op zoek gaan naar andere mogelijkheden om aan geld te komen. Een mooi moment om te starten met bv een bijbaantje. Ze leren dat er een prestatie staat tegenover werken --> extra geld. Begeleid wel hierin. Bespreek hoeveel uren er gewerkt kan worden zonder dat school, sport of andere sociale activiteiten hieronder lijden. Leer ook hier dat een deel van het verdiende geld, gespaard wordt.

Stap 4 Laat je kind steeds meer los en geef meer verantwoordelijkheden.

Je kunt bijvoorbeeld afspreken dat je kind één keer in de week gaat koken, een maaltijd uitkiest en hiervoor de boodschappen haalt. Hiermee leren ze de waarde van echte boodschappen kennen, want dit bleef tot nu toe vaak beperkt tot snoep, chips, frisdrankblikjes, frikandelbroodjes en andere ongezonde snacks. Naast de waarde van de verschillende producten in de supermarkt, leren ze ook wat een maaltijd kost en dat het verschil maakt of je A- of huismerk koopt.

Stap 5 De eerste grote uitgave; het halen van een rijbewijs! Maak een betaalplan

Dit is een eerste grote uitgave die op het pad komt. Een mooie gelegenheid om weer iets te leren, want in de toekomst volgen nog genoeg andere grote uitgaven. Maak samen een betaalplan. Zet alle kosten op een rij die met het behalen van het rijbewijs gepaard gaan, theorielessen, praktijklessen, examen en de kosten van het ophalen van dit rijbewijs. Calculeer óók een herexamen in. Bepaal hoeveel je als ouders wilt en kunt bijdragen. Wat overblijft is voor jouw kind. Bedenk hiervoor samen hoe dit geld verdiend en gereserveerd kan worden.

Stap 6 Je kind wordt 18 en is daarmee financieel zelfstandig

Veel verantwoordelijkheden verschuiven dan van jou naar je kind. Daarnaast moeten er een aantal zaken geregeld worden. Pak een rustig moment en ga samen goed zitten voor deze administratieve klus. Zo moet je kind een eigen DIGID hebben, een eigen aansprakelijkheidsverzekering en zorgverzekering. Help ook bij de aanvraag voor zorgtoeslag.